

In deze rubriek bespreekt de juridische dienst van de federale politie een juridisch vraagstuk of rechtspraak waarin een courante politiepraktijk centraal staat. Deze keer over het filmen van een politietoetreden door een cameraploeg van een televisieprogramma.

FILMEN VAN EEN POLITIEOPTREDEN

Feiten

Op 7 februari 2007 werd door de politie in de luchthaven van Zaventem een aantal personen onderschept. Eén van de betrokkenen vervoerde in zijn lichaam bolleta's gevuld met 765 gram cocaïne. Vanaf de interceptie van de betrokkene tot aan zijn overbrenging naar de gevangenis was een cameraploeg van de pers aanwezig. Er zijn beelden genomen van de interventie van de politie en van de controle van de passagiers die in de luchthaven aankomen, van het eerste gesprek tussen de politie en de verdachten, van de urinetest, van de overbrenging naar het ziekenhuis voor het nemen van een röntgenfoto, van een nieuwe ondervraging waarin één van de verdachten bekende en tot slot van de overbrenging naar de gevangenis.

Vonnis van de correctionele rechtbank te Brussel

De rechtbank verklaarde de tenlastelegging van invoer van verdovende middelen bewezen en veroordeelde de betrokkene tot een gevangenisstraf van 38 maanden. De drugs werden verbeurdverklaard.

Arrest van het Hof van Beroep van Brussel

- a. Het recht op privacy van de beklaagde werd geschonden doordat van bij het begin aan onbevoegde derden is toegelaten de initiële opsporingsfase te filmen. Het feit dat de beklaagde geen bezwaar uitte tegen de aanwezigheid van de cameraploeg impliceert géén toestemming voor het filmen.
- b. De aanwezigheid van de cameraploeg bij de röntgenfoto was **krenkend en vernederend** voor de beklaagde.
- c. De aanwezigheid van de cameraploeg betekende een **inbreuk op het geheim van het opsporingsonderzoek**. Hoewel de schending van het geheim van het onderzoek niet wordt gesanctioneerd door de nietigheid van de gestelde handeling, is dit wel het geval wanneer hierdoor de rechten van de verdediging worden geschonden.
- d. De beklaagde werd in strijd met artikel 35 WPA zonder enige noodzaak blootgesteld aan de publieke nieuwsgierigheid. Ook dit is een inbreuk op het geheim van het onderzoek.
- e. Beklaagde werpt terecht op dat door de schending van zijn recht op privacy en van het geheim van het onderzoek, hij niet heeft kunnen genieten van mogelijke straf-

vermindering, aangezien hij wegens de aanwezigheid van de camera's niet kon overgaan tot onthullingen wegens gevaar voor zijn familie door eventuele represaillemaatregelen van zijn opdrachtgevers.

- f. De cameraploeg maakte, **in strijd met het recht op privacy en met het geheim van het onderzoek, beelden van het opsporingsonderzoek waardoor de rechten van verdediging van de beklaagde werden geschonden**. Het gebruik van bewijs dat wordt verkregen met miskenning van een regel van het strafprocesrecht, ingevolge een schending van het recht op privacy, met miskenning van het recht van verdediging of met miskenning van het recht op menselijke waardigheid, is niet geoorloofd. Met het onrechtmatig verkregen bewijs mag geen rekening worden gehouden aangezien het gebruik van dit bewijs in strijd is met het recht op een eerlijk proces. Alle bewijzen die in aanwezigheid van de cameraploeg werden verzameld en alle later verzamelde bewijzen die hierop steunen, kunnen niet in aanmerking worden genomen.
- g. De ernst van het vervolgte misdrijf weegt niet op tegen de manifeste en flagrante schending van voornoemde basisrechten van de beklaagde die aldus wordt **vrijgesproken**.

Besluit

Vroeger gold in België de regel dat wat op een onwettige wijze werd verkregen, op geen enkele wijze, noch direct, noch indirect tot het bewijs van het misdrijf kon bijdragen.

Deze zienswijze werd door het Hof van Cassatie gewijzigd en maakt het voorwerp uit van de zogenaamde Anigoon-rechtspraak. Het feit dat een bewijselement op onrechtmatige wijze werd verkregen, heeft in de regel slechts tot gevolg dat de rechter dat gegeven **rechtstreeks noch onrechtstreeks** in aanmerking mag nemen:

- a. hetzij wanneer de naleving van bepaalde vormvoorwaarden voorgeschreven wordt op straffe van nietigheid;
- b. hetzij wanneer de begane onrechtmatigheid de betrouwbaarheid van het bewijs heeft aangetast;
- c. hetzij wanneer het gebruik van het bewijs in strijd is met het recht op een eerlijk proces, **zoals in deze casus het geval is**.

In de andere gevallen beoordeelt de bodemrechter welke waarde hij toekent aan een onrechtmatig verkregen bewijselement, rekening houdende met de aard van de begane onrechtmatigheid en de aard van het gepleegde misdrijf.